

Sisällys

Esipuhe 7

LUKU I JOHDANTO 10

Tutkimuksen kohde 10

Tehtävänasettelu ja aineistot 15

Aiempi tutkimus 27

Yhteiskunnallinen ja yhteiskuntateoreettinen konteksti 30

Lajikohtaiset kontekstit 36

Kontekstien kaksoistehtävä ja tutkimuksen etenemistapa 47

LUKU II AINEISTO, KÄSITTEET JA TEORIAT 49

Edeltävä tuotanto eli vuodet 1986–1999 49

Historiallis-yhteiskunnallinen konteksti 69

Alustava kuvaus tutkimuskohteena olevista romaaneista 81

Representaatio, arvot, arvottaminen, maailmankatsomus ja ideologia 103

Kapitalismi ja kapitalismikritiikki 111

Rationaalisuus, indifferenssi, vieraantuneisuus ja syrjäytyneisyys 122

Rationalisaatiokriittinen romaanityyppi 134

Eksistentiaalinen ja eksistentiaalinen ulottuvuus 151

Intertekstuaaliset ja interdiskursiiviset viittaukset ja metatasot 156

LUKU III *YHTIÖKUMPPANIT* JA KAPITALISMIN EETOS 159

Henkilöt, tarinalinjat ja narratiivinen rakenne 159

Hillitön pyrkimys rahan ansaitsemiseen kapitalismin eetoksena 165

Kilpailutalouden ankarat lait 178

Mielekkyyuskriiseihin ajautuminen 187

Tragediaan ja mytologioihin viittaaminen retorisisena tehokeinona 199

Yhteenvetoa ja yhtymäkohtia 210

LUKU IV *PAHOLAISEN HAARUKKA* JA KRIITTISEN KÄRJISTÄMISEN LOGIIKKA 218

Henkilöt, rakenne ja muoto 218

Markkinakapitalismi välinerationaalisenä ja indifferentinä systeeminä 235

Kaikkialle ulottuva markkinadominanssi 245

Riskiyhteiskunta ja ekologiset näkökohdat 254

Teosten ihmissuhteet, naishahmot ja seksuaalisuuden alueen tavaroituminen 262

Vieraantumisen, syrjäytyminen ja eksistentiaaliset motiivit 280
Yhteiskunnallisen todellisuuden representoimisen ongelma 293
Kirjallisuuden asema nykykapitalismissa 304
Yhteenvetoa 310

LUKU V *MR. SMITH* JA KRITIIKIN SUHTEELLISTUMINEN 316

Henkilöt, rakenne ja geneeriset ainekset 316
Kapitalismin dialektiikka 327
Työväenluokkaiset henkilöahmot 337
Autenttisuuden problematiikka 348
Epäautenttinen elämä ja olemassaolo 365
Autofiktiivinen ja metanarratiivinen ulottuvuus 377
Yhteenvetoa 387

LUKU VI PÄÄTÄNTÄ 392

Kritiikin näkökulma ja arvolähtökohta 392
Yhteenveto tutkimuskohteena olevista teoksista 405
Yksilölliset ja henkilökohtaiset utopiat 417

Viitteet 425

English Abstract 446

Lähteet 447

Henkilöhakemisto 475